

Diarienummer: REV 2021-00075
Handläggare: Kari Aartojärvi
E-post: kari.aartojarvi@vgregion.se
Revisionsenheten
Västra Götalandsregionen
2021-10-12

Fördjupad granskning

Styrelsen för kulturutvecklings målstyrning

Innehåll

Granskningens utgångspunkter	3
Bakgrund	3
Granskningens syfte och revisionsfrågor	3
Avgränsning	3
Revisionskriterier	3
Ansvarig styrelse	4
Metod	4
Granskningsansvarig	4
Resultat av granskningen	5
Iakttagelser i grundläggande granskning 2020	5
Iakttagelser i grundläggande granskning 2021	5
Bedömning	8
Rekommendation	8

Granskningens utgångspunkter

Bakgrund

Revisionen ställde i 2019 års granskning av styrelsen för Västarvet (Dnr: REV 2019–00103) en rekommendation som överförts till styrelsen för kulturutveckling. Rekommendationen var att tydligt redovisa måluppfyllelsen för fullmäktiges prioriterade mål i enlighet med riktlinjer och anvisningar till nämnder och styrelser. I grundläggande granskning av styrelsen för kulturutveckling 2020 konstaterades att rekommendationen var delvis omhändertagen men att ytterligare åtgärder behövde vidtas.

I tidigare års granskning har det också noterats att styrelsen för kulturutveckling har att förhålla sig till flera regionövergripande måldokument. Det är dels regionfullmäktiges prioriterade mål och fokusområden, dels de mål och prioriterade aktiviteter som anges i regionens kulturstrategi. Revisionen bedömer att det finns en risk för otydlighet i hur målarbetet ska utformas, följas upp och rapporteras. Med anledning av det finns skäl att belysa hur målstyrningen är uppbyggd i den verksamhet som styrelsen för kulturutveckling ansvarar för.

Granskningens syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att belysa styrelsen för kulturutvecklings arbete med mål för verksamheten och bedöma om styrelsen har utformat en ändamålsenlig målstyrning samt följt upp och rapporterat genomfört arbete. Följande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Har styrelsen för kulturutveckling en ändamålsenlig planering av sitt arbete med mål i detaljbudget och verksamhetsplan?
2. Har styrelsen för kulturutveckling en ändamålsenlig uppföljning och rapportering av arbetet med mål?
3. Har styrelsen för kulturutveckling i delårsrapporten per augusti 2021 redovisat vilka aktiviteter som bedrivits för att uppnå regionfullmäktiges mål?
4. Har styrelsen för kulturutveckling i delårsrapporten per augusti 2021 följt regionens riktlinjer för rapportering och redovisat graden av måluppfyllelse till regionfullmäktiges mål?
5. Har styrelsen för kulturutveckling gjort en uppföljning och rapportering av de mål som anges i regionens kulturstrategi?

Avgränsning

Granskningen avgränsas till att belysa arbetet med regionfullmäktiges mål och målen i kulturstrategin t o m augusti 2021.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. I granskningen används följande revisionskriterier:

- kommunallagen 6 kap. 6§, om att nämnderna inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som

fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

- Rutin för nämnders och styrelsers rapportering till koncernen i månadskommentar, delårsrapport och årsredovisning, beslutad av ekonomidirektören 2021-02-15, om hur regionfullmäktiges mål ska rapporteras.

Ansvarig styrelse

Styrelsen för kulturutveckling är ansvarig styrelse för det som granskningen avser.

Metod

Granskningen genomförs i huvudsak i form av dokumentanalys kompletterad med några intervjuer.

Granskningsansvarig

Granskningsansvarig är Kari Aartojärvi.

Resultat av granskningen

I detta avsnitt ges en översiktlig beskrivning av iakttagelser i 2020 års grundläggande granskning av styrelsen för kulturutveckling samt en beskrivning av hur arbetet med mål bedrivs under 2021. Revisionsenheten gör en bedömning av styrelsens målarbete utifrån de revisionsfrågor som ställts upp för granskningen.

Iakttagelser i grundläggande granskning 2020

Styrelsen för kulturutveckling har från och med 2020-01-01 ett verksamhetsansvar som omfattar det ansvar som styrelsen för Kultur i väst samt styrelsen för Västarvet tidigare haft. Styrelsen är en utförare inom Västra Götalandsregionen och erhåller uppdrag av kulturnämnden.

I granskningen 2020 noterades att styrelsen för kulturutveckling i sin detaljbudget utgått från följande av regionfullmäktiges prioriterade mål:

- Fler i arbete genom bättre matchning
- Hela regionen ska växa. Jobb, kommunikationer samt delaktighet och attraktivitet i både stad och land ska öka
- Deltagandet i kulturlivet ska öka
- Klimatutsläppen från fossil energi i Västra Götaland ska minska
- Skapa attraktiva arbetsplatser och förbättra möjligheterna till karriär och kompetensutveckling

Styrelsens redovisning av målen i årsredovisning 2020 visade att en rad aktiviteter hade bedrivits. Bedömningen av måluppfyllelsen var dock något oklar då det i årsredovisningen saknades en sammanvägd värdering avseende graden av måluppfyllelse. Revisionen gjorde dock bedömningen, utifrån beskrivningen i årsredovisningen, att flertalet mål hade uppnåtts åtminstone delvis. I årsredovisningen betonas att Covid-19-pandemin haft en betydande inverkan på styrelsens planerade verksamhet. Styrelsen redovisade att pandemin medfört att vissa aktiviteter inte hade kunnat genomföras enligt plan. Styrelsen hade också under 2020 omprioriterat medel inom detaljbudgeten som frigjorts på grund av inställda aktiviteter eller medel som frigjorts där digitala lösningar varit billigare än de aktiviteter som planerats.

I revisionens årsrapport för 2020 görs bedömningen att styrelsens redovisning av måluppfyllelsen är omfattande och sker för de olika aktiviteter som är kopplade till regionfullmäktiges mål samt uppdragsmålen från kulturnämnden. I årsrapporten noterades att styrelsens redovisning inte ger någon sammanvägd värdering om regionfullmäktiges prioriterade mål nås med ett enkelt ja eller nej.

Iakttagelser i grundläggande granskning 2021

Utgångspunkter

Vår granskning av styrelsens målstyrning har sin utgångspunkt i följande:

- Att målstyrningen omfattar samtliga för styrelsen relevanta mål och fokusområden som regionfullmäktige fattat beslut om.

- Att målen brutits ned och vid behov omformulerats så att de dels utgår från styrelsens specifika uppdrag och ansvar, dels blir meningsfulla i styrningen av verksamheten.
- Att en bedömning av måluppfyllelse görs för samtliga fastställda mål
- Att åtgärder vidtas vid bristande måluppfyllelse

Styrelsens mål utgår från regionfullmäktiges budget 2021 samt Kulturstrategi Västra Götaland – och regional kulturplan 2020–2023. Det kompletteras med styrningen inom uppdraget till styrelsen från kultur nämnden. Styrelsen bidrar också till genomförandet av Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030. Styrelsens målstyrning och arbete med mål redovisas i styrelsens detaljbudget, i delårsrapporter och årsredovisning.

Utformning av målstyrning

Styrelsen för kulturutveckling anger följande mål i sin detaljbudget 2021:

- Fler i arbete genom bättre matchning
- Hela regionen ska växa. Jobb, kommunikationer samt delaktighet och attraktivitet i både stad och land ska öka
- Deltagandet i kulturlivet ska öka
- Klimatutsläppen från fossil energi i Västra Götaland ska minska
- Skapa attraktiva arbetsplatser och förbättra möjligheterna till karriär och kompetensutveckling

Det är således samma mål som för 2020. Aktiviteter för att bidra till måluppfyllelse beskrivs. För målen ”Deltagandet i kulturlivet ska öka” ges en mer detaljerad beskrivning av aktiviteter.

I regionens kulturstrategi anges fem strategiska områden som särskilt viktiga. Dessa är:

- vidga deltagandet
- utveckla kapaciteter
- gynna nyskapande
- nyttja tekniken
- öka internationaliseringen

Styrelsen för kulturutveckling anger i sin detaljbudget för 2021 vilka aktiviteter man ämnar bedriva kopplat till dessa strategier och vad man har särskilt fokus på.

Uppföljning och rapportering av arbetet med mål

Uppföljning och rapportering av verksamheten och dess mål sker i det regiongemensamma IS/IT-systemet Plan&Styr. Enligt regionens anvisningar för rapporteringen¹ ska prioriterade mål rapporteras per mars, augusti och december. I mars ska en prognos göras för helåret. I augusti ska en statusrapport tas fram för perioden inklusive en prognos för helåret. I december ska en statusrapport för helåret redovisas. I anvisningarna anges särskilt att delårsrapporten per augusti har sin tyngdpunkt på status och prognos för

¹ ”Nämnders och styrelsers rapportering till koncernen i månadscommentar, delårsrapport och årsredovisning” samt ”Rubriker och anvisningar för delårsrapport augusti och årsredovisning 2021”

regionfullmäktiges prioriterade mål och fokusområden. I anvisningarna anges vidare att en bedömning av måluppfyllelsen ska göras. Vid bedömning av måluppfyllelse ska analys av trend för måluppfyllelse över tid göras. Vid befarad/konstaterad avvikelse från måluppfyllelse ska följande anges:

- Orsakerna till och analys av avvikelsen.
- Konsekvenser av att målet inte uppnås.
- Åtgärder som behöver vidtas för ökad måluppfyllelse.

Mål och fokusområden ska bedömas enligt en tregradig skala.



Indikatorer och aktiviteter kopplade till mål/fokusområden är ett underlag för uppföljningen av målen/fokusområdena.

Styrelsen för kulturutveckling har gjort en rapportering av mål i delårsrapporten per augusti 2021. Rapporteringen kan sammanfattas enligt följande.

- De fem regionfullmäktigemål som beskrivits i detaljbudgeten redovisas.
- Redovisningen är uppbyggd på en beskrivning av vad som enligt planeringen skulle göras och de konkreta aktiviteter som har bedrivits i verksamheten till och med augusti månad.
- Flertalet aktiviteter som planerats har också påbörjats och pågår. I några fall anges att aktiviteter inte bedrivits bland annat med anledning av covid-19-pandemin.
- En rad aktiviteter som avser process- och metodutveckling, processtöd och samverkan har påbörjats och pågår.
- Aktiviteter för att öka tillgängligheten pågår.
- En omfattande utveckling av digitala arrangemang har skett.

Graden av måluppfyllelse anges endast för målet som avser attraktiva arbetsplatser och möjligheter till karriär- och kompetensutveckling. Där redovisas också uppföljning av några indikatorer. För övriga mål redovisas inte måluppfyllelse och inte heller några mätningar med hjälp av indikatorer. Fokus i redovisningen ligger på beskrivning av aktiviteter. I de fall aktiviteter har ”pausats” anges inte fullt ut vilka åtgärder som behöver vidtas för att fullfölja det som planerats i detaljbudgeten. I några fall anges alternativa aktiviteter som ersatt det som planerats. Det gäller bland annat att mer av digitala aktiviteter bedrivits under covid-19-pandemin.

I delårsrapporten anges också vilka aktiviteter som bedrivits kopplat till de fem strategiska områdena i kulturstrategin. Den redovisning som ges är relativt omfattande med fokus på de viktigaste aktiviteterna.

Bedömning

Revisionsenhetens bedömning är att styrelsen för kulturutveckling har en ändamålsenlig planering av arbetet med mål. Beskrivningen av mål, fokusområden och aktiviteter är fyllig i detaljbudgeten för 2021. Styrelsen har också utvecklat sin rapportering av mål och aktiviteter kopplat till mål. Revisionen har under flera år påpekat att regionens målstyrning kan utvecklas i syfte att klargöra hur olika måldokument hänger ihop med regionfullmäktiges mål. Styrelsen för kulturutveckling ”drabbas” delvis av denna otydlighet vad gäller redovisning av regionfullmäktiges mål och fokusområden kontra redovisningen av mål och aktiviteter kopplat till regionens kulturstrategi. Vår bedömning är att styrelsen på ett förtjänstfullt sätt i delårsrapporten redovisat arbetet som sker kopplat till kulturstrategin.

Vår bedömning är dock att styrelsen inte fullt ut har följt de regionala anvisningarna för rapportering av regionfullmäktiges mål i delårsrapporten per augusti 2021. Det avser bedömningen av graden av måluppfyllelse och en analys av måluppfyllelse över tid. I och med det har inte heller analyser av eventuella avvikelser, konsekvensbeskrivningar och beskrivning av åtgärder gjorts. För att kunna bedöma måluppfyllelse behövs indikatorer som mäter och redovisar väsentliga aspekter av det som målet avser. Det är angeläget att ta fram sådana indikatorer.

Vi är medvetna om de svårigheter som finns vad gäller att bedöma måluppfyllelse för flera av de mål som styrelsen för kulturutveckling valt att arbeta med. Målen är omfattande och styrelsen för kulturutveckling kan endast delvis bidra till att målen uppnås. Andra nämnder och styrelser har större påverkan på måluppfyllelsen ur ett regionalt perspektiv. Ett av målen, deltagandet i kulturlivet ska öka, berör dock mer direkt kulturutveckling. Om styrelsen bedömer det svårt att ange måluppfyllelsen bör det anges i delårsrapporten eller på annat sätt lyftas till regionstyrelsen.

Rekommendation

Granskningen leder till följande rekommendation:

- Styrelsen för kulturutveckling bör i årsredovisning 2021 mer tydligt redovisa måluppfyllelsen avseende regionfullmäktiges mål
- Styrelsen för kulturutveckling bör använda relevanta indikatorer för uppföljningen av mål.